

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Тарих факультеті

Қазақстан тарихы кафедрасы

Бекітілді

Тарих факультетінің Ғылыми кеңесінде

Хаттама № 24/9 «Төрткүйек» 2025 ж.

Факультет деканы Байгунаков Д.С.

101966 - «ҚАЗАҚСТАН ТАРИХЫ»

ПӘНІНІҢ ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

**«6B02311-Халықаралық қатынастар және құқық саласындағы аударма»,
«6B10114-Медицина», «6B10113-Стоматология», «6B01401-Дене шынықтыру
және спорт», «6B10102-Фармация», «6B04201-Халықаралық құқық» білім
беру бағдарламасы**

1 курс, күзгі семестр

5 кредит

Алматы 2025 ж.

Пәннің қорытынды емтихан бағдарламасын құрған: аға оқытушы М.Қ. Дауытбекова

«6B02311-Халықаралық қатынастар және құқық саласындағы аударма», «6B10114-Медицина», «6B10113-Стоматология», «6B01401-Дене шынықтыру және спорт», «6B10102-Фармация», «6B04201-Халықаралық құқық» білім беру бағдарламалары негізінде әзірленген.

Қазақстан тарихы кафедрасы мәжілісінде қаралды және ұсынылды

«_03_»_09_ 2025 ж., хаттама №_1_

Кафедра меңгерушісі Карибаев Б.Б.

Оқыту және білім беру сапасы бойынша

академиялық комитеттің төрайымы

«_05_»_09_ 2025 ж., хаттама №_1_

 Бижанова М.Т.

КІРІСПЕ

«6B02311-Халықаралық қатынастар және құқық саласындағы аударма», «6B10114-Медицина», «6B10113-Стоматология», «6B01401-Дене шынықтыру және спорт», «6B10102-Фармация», «6B04201-Халықаралық құқық» білім беру бағдарламалары бойынша бакалавриаттың білім алу бағдарламасын игеру жалпыға міндетті білім стандартына және академиялық саясатқа сәйкес, пәнді оқып игеру емтиханды тапсырудан тұратын қорытынды бақылаумен аяқталады. Қорытынды бақылауға бакалавриаттың оқу бағдарламалары мен оқу жұмыс жоспарына сәйкес, пән бойынша білім алу процесін аяқтап тиісті балл жинаған студенттер ғана жіберіледі. Емтихан академиялық күнтізбеде және оқу жұмыс жоспарында көрсетілген мерзімдерде өткізіледі.

Қанағаттанарлықсыз баға алған студенттерге осы кезеңдегі қорытынды бақылауды қайта тапсыруға тек ақылы түрде кредит төлеп, қайта оқу арқылы рұқсат етіледі. Апелляция беру қарастырылған. Емтихан нәтижесі бойынша қанағаттанарлықсыз баға алған студент қайтадан оқуға тіркеледі, егер емтиханнан 25-49 балл алса онда қайта тапсыру FX қайта тапсырылады. Қанағаттанарлықсыз баға алғаннан кейінгі берілген денсаулық жағдайына байланысты құжаттар қарастырылмайды.

Бағаны көтермелеу мақсатында емтиханды қайта тапсыруға жол берілмейді.

Емтихан сұрақтары тексерістен өтіп бекітіледі.

Бағдарлама «Универ» жүйесіне жүктелді.

I. Қорытынды емтихан бағдарламасын өткізу ережесі:

1. Мемлекеттік емтихан жазбаша түрінде өткізіледі.
2. Емтиханның өтуін қадағалу – бақылау камералар, оқытушылардың кезекшілігі арқылы жүзеге асады.
3. Емтихан сұрақтарының жалпы саны – 75, әр емтихан тапсырушыға универ жүйесіндегі генерациялау негізінде 3 сұрақ беріледі .
4. Ұзақтығы - 2 сағат.
5. Студенттердің жазбаша жұмыстарын Мемлекеттік Емтихан Комиссиясы тексереді.

II. Қорытынды емтихан бағдарламасының регламенті:

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.
2. Емтихан тапсыру ережесіне сай, студент емтиханға 30 минут қалғанда аудиторияда болу керек.

III. Емтихан нәтижелері:

1. Мемлекеттік Емтихан Комиссиясы студенттердің жазбаша жұмыстарын тексерген соң, пән оқытушысы баллдарды «Универ» жүйесіне енгізеді.
2. «Универ» жүйесіндегі қорытынды тізімдемеге студенттердің баллдары 48 сағаттың ішінде қойылады.
3. Емтихан нәтижелері бақылау камералардың нәтижелері негізінде қайта қаралуы мүмкін.
4. Егер студент емтихан тапсыру ережесін бұзса, студенттің емтихан нәтижелері жойылады.

ҚОРЫТЫНЫДЫ БАҚЫЛАУДЫҢ ТАҚЫРЫПТЫҚ БАҒДАРЛАМАСЫ:

1 Ежелгі адамдар және көшпелі өркениеттің қалыптасуы

Адамның тарихқа дейінгі эволюциясы. Қазақстан аумағындағы тарихқа дейінгі адамдардың мәдениеті. Қазақстан тарихын кезеңдеу. Көшпелілер өркениетінің қалыптасуы. Атқа міну мәдениеті. Көне түркілер тарихы бойынша деректер. Сақ, сармат, ғұндардың (сюнну) саяси құрылымы. Үйсін, қандылардың этносаяси бірлестіктері.

2 Түркі өркениеті және Ұлы Дала

Түркілердің шығу тегі мәселелері. Қазақстанның этносаяси тарихындағы түркі факторы IX-XII ғғ. Түркі мәдениеті. Түркілер өркениеті және Ұлы жібек жолы. Ұлы Дала Алтын Орда кезеңінде (XIII-XV ғғ.). Ортағасырлық мемлекеттер XIV-XV ғғ. Алтын Орданың мәдени-өркениеттік мұрасы. Қазақ хандығының құрылуы. XV –XVI ғғ. Қазақ хандығы. XVII- XVIII ғғ. басындағы Қазақ хандығы. Қазақ халқының мәдениеті. Қазақтардың материалдық мәдениеті. Қазақтардың рухани мәдениеті.

3 Жаңа дәуірдегі Қазақстан (XVIII - XX ғ. басы)

Жаңа заман дәуіріндегі Қазақстан: зерттеудің жаңа әдіснамалық трендтері. Қазақстандағы отарлық дәуірдің басталуы. Қазақстан және XVIII ғасырдың аяғындағы ортағасырлық мемлекеттер. Қазақстан Ресей саясаты контекстінде: әкімшілік реформалау Қазақ халқының отаршылдыққа қарсы халық-азаттық күресі. 1916 жылғы Орта Азиядағы ұлт-азаттық көтерілісі. «Алаш» қозғалысы және ұлттық мемлекет идеясы. Қазақстан мәдениеті (XVIII – XX ғ.басы). Қазақтың зиялы-рухани элитасының мұралары. Қазақтың белгілі қайраткері Ахмет Байтұрсынұлының ұлттық сананы қалыптастырудағы рөлі.

4 Қазақстандағы кеңестік әкімшіл-әміршіл жүйе

Қазақстан азаматтық-саяси қарсыластық жылдарында. Мемлекеттік құрылыстың кеңестік үлгісінің іске асырылуы. Екінші дүниежүзілік соғыс жылдарындағы Қазақстан. XX ғасырдың екінші жартысындағы Қазақстандағы кеңестік реформалардың қайшылықтары мен салдары. Білім және ғылым саласындағы өзгерістер. Кеңестік Қазақстанның экологиялық мәселелері. Сталиндік қуғын-сүргін, оның ауқымы және ауыр зардаптары. Қазақстандағы «қайта құру» саясаты. 1986 жылғы Алматыда және республиканың басқа қалаларында болған Желтоқсан оқиғасы.

5 Қазақстан әлемдік қауымдастықта

КСРО-ның ыдырауы және Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығының (ТМД) құрылуы. Қазақстан тәуелсіздігінің жариялануы және ҚР мемлекеттік құрылысы. Экономикалық дамудың қазақстандық үлгісі. Қазақстан Республикасындағы әлеуметтік саясат. ҚР қоғамдық-саяси және рухани дамуы. ҚР сыртқы саясаты. Қазақстан Республикасының халықаралық қатынастары.

ЕМТИХАНҒА ДАЙЫНДАЛУҒА ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ:

Әдебиет:

1. Қазақстан (Қазақ елі) тарихы: 4 кітаптан тұратын оқулық. – Алматы: Қазақ университеті, 2018-2020. Қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде.

2. Омаров F.Қ. Сақ-скиф археологиясы: хрестоматия. – Алматы: Қазақ университеті, 2021.
3. Харари Ю.Н. Sapiens. Краткая история человечества. – М.: Синдбад, 2019.
4. Учебно-методический практикум по истории Казахстана для семинарских занятий: для студентов неисторических факультетов. Алматы: «Қазақ университеті», 2002.
5. Кром М.М. Тарихи антропология. – Алматы: «Ұлттық аударма бюросы» қоғамдық қоры. 2020.
6. Қазақстан тарихы: Лекциялар курсы. – Алматы: Нұрпресс, 2011. Қазақ, орыс тілдерінде.
7. Новейшая история Казахстана. Хрестоматия. (1917-1939). 1 т. - Алматы: Қазақ университеті, 2007.

Интернет ресурсы:

1. <https://www.rkcentidad.kz>
2. <https://www.ncai.kz>
3. <https://www.elibrary.ru>
4. <https://elib.kaznu.kz/book>
5. <https://www.akorda.kz>

ҚОРЫТЫНДЫ БАҚЫЛАУДЫ КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ

Пән: *Қазақстан тарихы*. **Форма:** жазбаша (оффлайн). **Платформа:** Univer АЖ

Балл Критерилер	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттана рлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
	1 сұрақ. Максималды балл – 33 балл				
	30-33 балл	23-29 балл	15-22 балл	8-14 балл	0-7 балл
Қазақстан тарихы бойынша зерттеу саласындағы негізгі білімді түсіну. Сұрақтың теориялық негіздерін түсіндіру және түсіну	Сұрақтың теориялық негіздерін, тұжырымдамалық аппаратты салыстыру, сипаттау, түсіндіру. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) беріледі.	Сұрақтың теориялық негіздерін, тұжырымдамалық аппаратты ішінара түсіндіреді. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) беріледі.	Сұрақтың теориялық негіздерін толық түсінбейді және ұғымдарды нақты меңгермеген. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер ішінара (дәйексөздер) беріледі.	Жауаптар сұрақтардың мазмұнына сәйкес келмейді. Сұрақтың тұжырымдамалық аппаратын және әдіснамалық негізін білмейді	Сұрақтарға жауаптар жоқ; студенттің оқу материалының маңызды бөлігін білмеуі немесе түсінбеуі анықталды. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) берілмейді.
2 сұрақ. Максималды балл – 33 балл					
Балл Критерилер	30-33 балл	23-29 балл	15-22 балл	8-14 балл	0-7 балл

Білім мен әдістемелерді қолдану, зерттеу саласындағы мәселелерді шешуді негіздеу. Қазақстан тарихының негізгі мәселелерін ұғынуы.	Қазақстан тарихының негізгі процестерінің себеп-салдарлық байланыстарын анықтау, жіктеу, салыстыру, талдау әдістерін қолдану. Аргументтерді эмпирикалық зерттеудің дәлелдерімен тамаша негіздеу (мысалы, тарихнамалық талдау немесе деректанулық зерттеу, статистикалық талдау негізінде).	Қазақстан тарихы процестерінің себеп-салдарлық байланыстарын ішінара анықтау, жіктеу, салыстыру, талдау әдістерін қолдану. Аргументтерді эмпирикалық зерттеудің дәлелдерімен күшейтеді.	Қазақстан тарихы процестерінің себеп-салдарлық байланыстарын нақты анықтай алмайды, жіктемеген, салыстыру және талдау логикасы бұзылған. Эмпирикалық зерттеулердің дәлелдерін шектеулі қолдану.	Қазақстан тарихымен байланысы шамалы. Эмпирикалық зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбайды.	Жауап сұраққа сәйкес келмейді
---	--	---	---	--	-------------------------------

3 сұрақ. Максималды балл – 34 балл

Балл Критерилер	30-34 балл	23-29 балл	15-22 балл	8-14 балл	0-7 балл
Тарихи білімді түсіндіруге, бағалауға, тәжірибеде қолдануға қабілеттілігі.	Тарихи процестердің маңыздылығын бағалау, жалпылау, негіздеу, қорытынды жасау	Тарихи процестердің маңыздылығын ішінара бағалайды, қорытындылайды, негіздейді, қорытынды жасайды логикалық	Тарихи процестердің маңыздылығын Үстірт бағалайды, қорытындылайды, дәлелді негіздемейді, қорытынды қисынды емес	Жауаптар сұраққа толық сәйкес келмейді, маңыздылығын Үстірт ашады, негіздеме жоқ және қорытынды жоқ	Жауап сұраққа сәйкес келмейді